

Zbigniew Cichoń

Spotkania z Adwokaturą Europy Wschodniej w Brukseli

Palestra 38/3-4(435-436), 196-198

1994

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Spotkania z Adwokaturą Europy Wschodniej w Brukseli

► W dniach 19 do 22 stycznia 1994 r. w Brukseli odbyło się międzynarodowe spotkanie adwokatów Europy Wschodniej z adwokatami Frankofońskiej Izby Adwokackiej w Brukseli. Organizatorem tego spotkania, które zgromadziło kilkuset adwokatów z niemalże całej Europy w tym piętnastu uczestników z Polski, była Frankofońska Izba Adwokacka w Brukseli przy współpracy Izby Adwokackiej w Strasburgu pod patronatem Rady Europy i Stowarzyszenia Adwokaci Bez Granic.

Inauguracyjny wykład w pierwszym dniu spotkania wygłosił adw. Marian Anczyk z Krakowa – członek NRA i były Dziekan Izby Krakowskiej, na temat: *Adwokatura a promocja praw człowieka*. Wykład wygłoszony w języku francuskim przedstawił rozwój instytucji związanych z respektowaniem praw człowieka w Polsce w ostatnim okresie, począwszy od utworzenia instytucji Rzecznika Praw Obywatelskich przez Trybunał Konstytucyjny, a skończywszy na ratyfikowaniu Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i poddaniu się Polski orzecznictwu Europejskiej Komisji Praw Człowieka i Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu. Mecenas Anczyk podkreślił, że zmiany systemu prawnego w Polsce i rozwój nowych instytucji obrony praw człowieka stanowią nowe wyzwania dla polskiej adwokatury. Wykład wywołał duże zainteresowanie wśród słuchaczy, którzy mieli okazję zapoznać się z polskim prawem.

W dalszym toku spotkań przedmiotem wykładów i dyskusji były zagadnienia wprowadzenia postanowień Europejskiej Konwencji Praw Człowieka do systemów prawnych poszczególnych państw europejskich. W tym zakresie przyjmuje się różne rozwiązania w poszczególnych państwach. Najbardziej skrajne i klarowne jest rozwiązanie we Francji, gdzie na podstawie art. 65 Konstytucji ustanowiono zasadę iż normy międzynarodowych traktatów wiążących państwo są inkorporowane do systemu prawnego Francji i tym samym Konwencja stanowi we Francji obowiązujące prawo, na które strony mogą się powoływać przed sądami francuskimi. Natomiast w innych krajach istnieje wymóg dodatkowego promulgowania aktu prawnego prawa wewnętrznego, który dopiero powoduje, że umowa międzynarodowa daje stronom zawarte w niej uprawnienia.

Bardzo interesujący był też wykład Prokuratora Generalnego Belgii ilustrujący wpływ orzecznictwa Komisji Praw Człowieka i Europejskiego Trybunału Praw Człowieka na ustawodawstwo i orzecznictwo sądów belgijskich. Belgia była dość często pozywana

przez swych obywateli na forum Komisji i Trybunału. Warto przypomnieć, że w sprawie belgijskiej Trybunał uznał za niezgodne z Konwencją prawodawstwo belgijskie, które wyłączało z dziedziczenia dzieci nieślubne.

Jednym z bardziej interesujących momentów było spotkanie z adwokatami – członkami stowarzyszenia Adwokaci Bez Granic, którego przewodniczącym jest Dziekan Frankofońskiej Izby Adwokackiej w Brukseli, Pierre Legros, który pełnił honory gospodarza spotkania. Stowarzyszenie to, powstałe w 1992 r. z siedzibą w Brukseli, skupia adwokatów z całego świata, których łączy idea zapewnienia każdemu prawa do obrony przez adwokata wolnego i niezależnego, choćby w najbardziej odległym i dyktatorskim kraju. Organizacja działa przez wysyłanie adwokatów dla podjęcia obrony lub w charakterze obserwatorów toczących się procesów w tych państwach, gdzie miejscowi adwokaci wymagają takiego wsparcia. Organizacja współpracuje z Amnesty International i ruchami obrony praw człowieka. W tym roku został wydany pierwszy numer biuletynu Stowarzyszenia noszący taki sam tytuł jak stowarzyszenie, tj. „Avocats Sans Frontiers”. Każdy uczestnik spotkania otrzymał ten biuletyn oraz folder przedstawiający organizację.

Z dotychczasowych dokonań Stowarzyszenia należy wymienić ich skuteczną interwencję w sprawie tureckich adwokatów uwięzionych po wprowadzeniu specjalnego ustawodawstwa karnego ograniczającego prawa do rzetelnego procesu. Po rozprawie przed sądem tureckim, podczas której jako uczestnicy-obszery pojawili się adwokaci wysłannicy stowarzyszenia Adwokaci Bez Granic, sąd jeszcze przed zakończeniem procesu nakazał uwolnienie aresztowanych.

Przedmiotem obrad były także perspektywy współpracy między adwokatą belgijską a zagraniczną. Adwokatą belgijską jest stosunkowo liczebna, jeśli zważyć, że w tym dziesięciomilionowym kraju w samej Brukseli jest około 4 tysiące adwokatów. Zbliżające się coraz szybciej zjednoczenie Europy rysuje nowe wymiary współpracy adwokatów i świadczenia pracy przez adwokatów, których w całej Europie jest około 260 tysięcy.

W spotkaniu brało udział wiele osób o prestiżu międzynarodowym, jak np. Wilfried Martens – adwokat i były premier Belgii, Luis Pettiti – były dziekan Izby Adwokackiej Paryskiej, a obecnie sędzia Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu. Mecenas Mariana Anczyka powitano burzą oklasków w Operze Brukselskiej, gdzie odbyło się uroczyste zakończenie obrad.

Organizatorzy zadbałi o wyjątkową oprawę spotkania, honorując gości pobyt w luksusowym hotelu „President” i organizując

spotkanie w monumentalnym Palais de Justice bądź w nowoczesnym gmachu uniwersytetu. Wykłady były przeplatane uroczystymi obiadami i kolacjami, w czasie których następowało prawdziwe zbratanie adwokatów połączonych tą samą misją i podobnymi, choć w różnej skali, problemami.

Zbigniew Cichoń

Sprawozdanie z przebiegu Konferencji Prezydentów Europejskich Izb Adwokackich i posiedzenia Prezydium UIA w Wiedniu w dniach 11–13 lutego 1994

I. W dniach 11–13 lutego 1994 roku odbyła się w Wiedniu XXII Konferencja Prezydentów Europejskich Izb Adwokackich – Wiedeńskie Rozmowy Adwokackie (Europäische Präsidentenkonferenz – Wiener Advokatengespräche) organizowana przez Austriacką Izbę Adwokacką.

W tym roku w Konferencji wzięło udział – obok przedstawicieli władz austriackich i świata prawniczego Austrii – ok. 30 delegacji europejskich izb adwokackich. Brak było delegacji z krajów b. ZSRR. Uczestniczyli w niej także przedstawiciele światowych organizacji adwokackich IBA, UIA, AIJA i in., a wśród nich przedstawiciele adwokackiej organizacji przy Unii Europejskiej (CCBE).

W obradach, które toczyły się w Pałacu Ferstel, brał także udział, serdecznie witany, inicjator Konferencji, były długoletni Prezes Austriackiej Izby Adwokackiej – dr Schuppich, znany przyjaciel polskiej adwokatury.

Obradom przewodniczył Prezes tej Izby – dr Klaus Hoffmann.

Główny referat wygłosił Przewodniczący CCBE Niels Fisch-Thomsen na temat: *Prawo osiedlania się adwokatów – bez granic, konsekwencją Konwencji GATT?*

Referent wskazał na rozbieżności poglądowe na ten temat w łonie krajów Unii Europejskiej. Jego zdaniem musi nastąpić liberalizacja w osiedlaniu się adwokatów zagranicą, prawo wspólnoty europejskiej (*droit communautaire*) winno mieć szersze zastosowanie, istnieje potrzeba uregulowania obowiązku ubezpieczenia zawodowego od odpowiedzialności cywilnej, należy wykluczyć możliwość łączenia zawodu adwokata z zawodem notariusza i pośrednika w obrocie